

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica da lingua e literatura: Galego

Materia	Didáctica da lingua e literatura: Galego			
Código	P02G120V01501			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Montero Santalla, José Martín			
Profesorado	Montero Santalla, José Martín			
Correo-e	santalla@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia busca, en primeiro lugar, consolidar o dominio do idioma e o coñecemento da liiteratura galega, e, en segundo lugar, aprender a programar e deseñar técnicas para o ensino da lingua e da literatura galegas e a elaborar materiais para tal fin.			

Competencias

Código	
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao periodo 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
D1	Capacidade de análise e síntese
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación	D1
Coñecer o currículo escolar da lingua e da literatura galegas e a súa situación social.	C46

Adquirir coñecementos sobre os procedementos de ensino e de aprendizaxe da lingua galega como medio de comunicación.	D3
Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral.	D12
Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	C1 C4 C49
Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade.	D18
Coñecer textos da literatura galega, tanto culta como popular e infantil, e valorar o seu aproveitamento para o coñecemento da lingua e da cultura galega.	D14
Coñecer recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	D13
Desenvolver e avaliar os contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	B1 B2 B3 B4 B6 B11

Contidos

Tema	
Consideracións básicas sobre a linguaxe humana e o proceso de aprendizaxe: as 4 habilidades lingüísticas.	- A linguaxe no proceso de desenvolvemento humano: o ser humano como "o animal que fala". - O proceso de aprendizaxe da linguaxe: as 4 habilidades lingüísticas: expresión oral, comprensión oral, expresión escrita, comprensión escrita.
A historia lingüística da Galiza como base para a comprensión da situación socio-lingüística galega actual e das súas implicacións didácticas.	- O proceso histórico-lingüístico na Galiza. - A situación socio-lingüística actual e as súas implicacións didácticas: dificultades e desafíos.
O fonetismo galego e os seus problemas na didáctica da lingua.	- O sistema fonético galego. - Problemas didácticos na aprendizaxe do fonetismo galego.
Morfo-sintaxe, léxico e onomástica: aplicacións didácticas.	- A morfo-sintaxe galega e os problemas didácticos que encerra. - O léxico e a onomástica (antroponimia e toponimia galegas): aplicacións didácticas.
As variedades diatópicas da lingua.	- As variedades dialectais e as súas eventuais implicacións didácticas na aprendizaxe da lingua común. - A unidade lingüística galego-portuguesa na historia e no presente.
A literatura galego-portuguesa medieval e as súas posibilidades didácticas.	- A prosa medieval. - A poesía trovadoresca galego-portuguesa.
Didáctica da literatura.	- Estratexias para a didáctica dos xéneros literarios: narrativa, poesía, teatro. - A literatura popular e infantil galega.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	16	128	144
Traballos tutelados	2	0	2
Actividades introdutorias	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Na sesión maxistral o profesor expón os contidos teóricos dos temas da asignatura.
Traballos tutelados	Elaboración de algún traballo escrito, segundo as propostas do profesor.
Actividades introdutorias	Introdución xeral á materia e ao desenvolvemento do curso.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Elaboración de un traballo escrito sobre algún dos temas propostos polo profesor.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Trátase de un exame escrito, que ten carácter xeral e obrigatorio, sobre os temas contidos no programa da materia. Para a cualificación dese exame terase en conta ademais, en primeiro lugar, o interese e o esforzo demostrados polo alumno ao longo do curso, e, en segundo lugar, a eventual elaboración de un traballo escrito, segundo as indicacións do profesor.	100	B1 B2 B3 B4 B6 B11	C1 C4 C46 C49	D1 D3 D12 D13 D14 D18
--	--	-----	-----------------------------------	------------------------	--------------------------------------

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nas sucesivas convocatorias aplicaranse os mesmos criterios indicados para a primeira convocatoria.

Bibliografía. Fontes de información

X. R. Freixeiro Mato, *Manual de gramática galega*, Vigo: Edicións A Nosa Terra 2001.

Bibliografía complementaria:

X. R. Freixeiro Mato, *Gramática da lingua galega*, 4 vols., Vigo 1998-2003.

Aurora Marco / Pilar Couto Cantero / Elva Aradas Carollo / Fernando Vieito Liñares (eds.), *Actas del VII Congreso Internacional de la Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura (Santiago de Compostela, 27 - 29 de Noviembre de 2002)*, 2 vols., A Coruña: Deputación da Coruña, 2004.

Elvira Souto, *Sócio-didáctica lingüística*, Santiago: Edicións Laiovento 1994.

Ricardo Carvalho Calero, *Do galego e da Galiza*, Santiago de Compostela: Sotelo Blanco Edicións, 1990.

I Simpósio internacional de Didáctica da Língua e a Literatura, ed. por Aurora Marco e Alfredo Rodríguez López, Santiago: Universidade, 1991.

Recomendacións